

M

M (písmeno) -

<http://www.fromoldbooks.org/Search/?loc=none;source=Butsch-RenaissanceOrnament;pg=1>
<http://www.fromoldbooks.org/Search/?loc=none;source=Butsch-RenaissanceOrnament;pg=2>

Iniciála M s motívom tanca smrti (A. F. Butsch: Die Bücher-Ornamentik Der Renaissance, Vol I., 1878)

Maahes - *Mahes/Majhesa/Mihos*

Maarten de Vos/Marten de Vos - *Vos Maarten de*

Maas Nicolaes - *Maes Nicolaes*

Maat - v *egyptskej mytológii* dcéra najvyššieho boha *Réa*, bohyňa *osudu*, pravdy a *spravodlivosti*, zosobnenie kozmického, sociálneho a morálneho poriadku; zobrazovaná v ľudskej podobe s *pštrosím* perom na hlave (symbolom závažia pri *vážení srdca* zosnulého); *pektorál* s obrazom bohyne Maat nosil ako *insígniu* moci vyšší kňaz; pozri *egyptskí bohovia*; *faraón* (Discovery)

Baleka v súvislosti s heslom *pštros*: *atribútom* Maat sú *pštrosie* perá; niesla ich na hlave a mala zatvorené oči, lebo bola akoby nevidomá, t.j. nestranná (európska *Spravodlivosť* - *Iustitia* - má na očiach pásku)

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Maat>

Mab/Kráľovná víl Mab - pozri *Shakespeare*

J. H. Füssli: Princ Artúr a kráľovná víl Mab (1788)

macaron nesos/makaron nesoi - grécke pomenovanie *ostrovov blažených, insulae fortunatorum/campus felicitates*; pozri *grécka antická kultúra*

Macbeth - pozri *Banquo, postavy Shakespearových hier, Shakespeare*

T. Chassériau: Macbeth a Banquo stretávajú cestou čarodejnice (1855)

T. Chassériau: Duch Banquo sa ukazuje Macbethovi (1854)

T. Chassériau: Mackbeth. Zjavenie kráľov (1856)

H. Fuseli: Mackbeth si pýta radu videnia ozbrojenej hlavy (18.st.)

Macedónia - historická oblasť centrálnej časti Balkánskeho polostrova; v 5.-2.st.pr.Kr. jadro starovekého macedónskeho štátu (pozri *Trákovia*); v 6.-7.storočí osídlená *slovanskými* kmeňmi; v 7.storočí čiastočne podmanená *Byzantskou ríšou*

M. Wolgemut, W. Pleydenwurff, H. Schedel: O Macedónii (drevoryt, Norimberská kronika, 1493)

macedónska renesancia - obdobie *byzantského umenia* v rozmedzí 867-1056, nadväzujúce na neskorú *antiku*; názov podľa vládnucej dynastie (Lev VI. Múdry: 866-912; Konštantín VII. Porfyrogenet: 913-959), ktorej dvor sa stal umeleckým strediskom; pripravila umenie 11.-12.st., ktoré tvorilo vrchol byzantského umeleckého vývoja; v architektúre sa presadila *centrála*, v maliarskom umení *mozaika* a v *tabuľovej malbe maniera greca*

macedónska škola - byzantská maliarska škola okolo 1300, v období zvanom *palaiologovská renesancia* (Manuel Panselinos) so strediskom v kláštore na hore Athos; pozri *maliarstvo byzantské*

macedónsko-byzantská škola - Dudák v súvislosti s heslom *pravoslávna architektúra* (Srbska): architektonická škola, ktorá vychádzala z *rašskej architektonickej školy*; s rozširovaním moci Srbska na juh do Macedonie mizli znaky rašskej školy v prospech rozvinutej byzantskej kupolovej architektúry; chrámy boli väčšinou stavané na pôdoryse vpísaného kríža (*monastýry* v Gračanici u Prištiny, tri kostoly v Peči, sv. Marek v Skopje)

maces - židovský nekvasený *chlieb*; *Sviatok nekvaseného chleba* späť so začiatkom žatvy sa spojil u Židov so sviatkom *paschy* (pozri *Veľká noc*); pozri Hall: *Posledná večera*; *desať rán egyptských*

-nekvasený chlieb na pamiatku úteku z *egyptského otroctva*, resp. *úteku Izraelitov z Egypta*, keď *Izraeliti* nemali čas nechať chlieb vykysnúť, aby mohli osláviť sviatok *pesah*

<http://he.wikipedia.org/wiki/%D7%A4%D7%A1%D7%97>

Michail Savickij: Chlieb (-)

maceška - český výraz pre *sirôtku*

macchiaolisti - tal. – „malieri škvrn“; talianski *plenéristi* z pol.19.st., ktorí pripravili pôdu pre prijatie *impresionizmu* v Taliansku; termín uviedol v 1862 anonymný kritik „Gazzetta del Popolo“, ktorý použil v hanlivom zmysle; tak ako má francúzština pre škvrnu výraz *taschiste* (pozri *tachizmus*), taliančina má výraz *macchia*; išlo o označenie maliarov antiakademického zamerania, keď okolo r. 1855 nastalo oživenie *verismu*; pozri *maliarstvo talianske*; A. Pisa; skupina

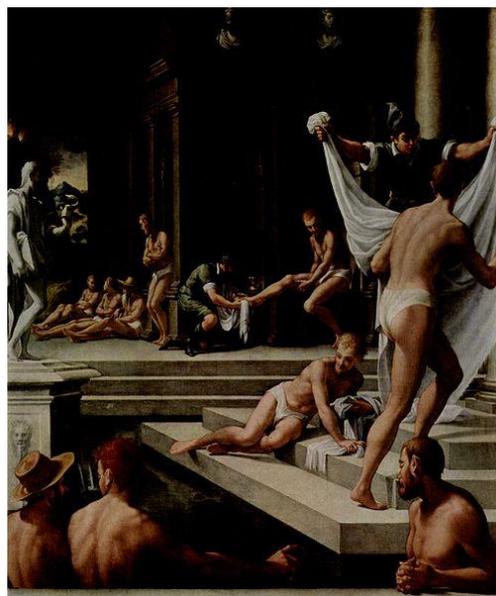
Macchietti Girolamo - (†1592); taliansky manieristický maliar pôsobiaci vo *Florencii*

http://en.wikipedia.org/wiki/Girolamo_Macchietti

G. Macchietti: Lorenzo de 'Medici (1500)

G. Macchietti: Kúpele v Pozzuoli (1570-1573)

G. Macchietti: Pala Lioni (prípravná kresba, 1562 - 1568)

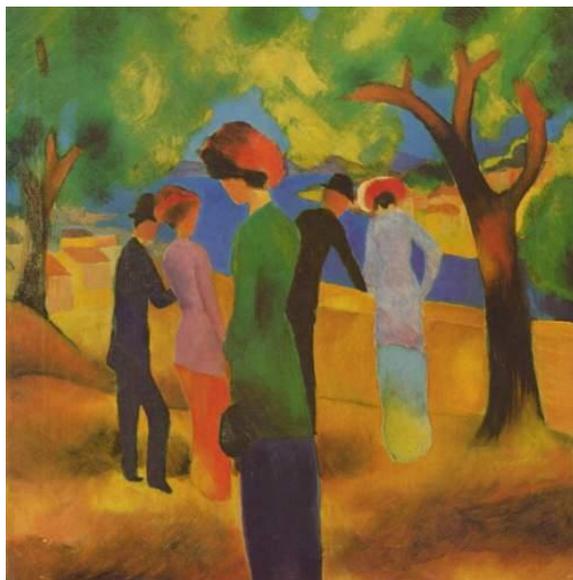
G. Macchietti: Pala Lioni (1562 - 1568)

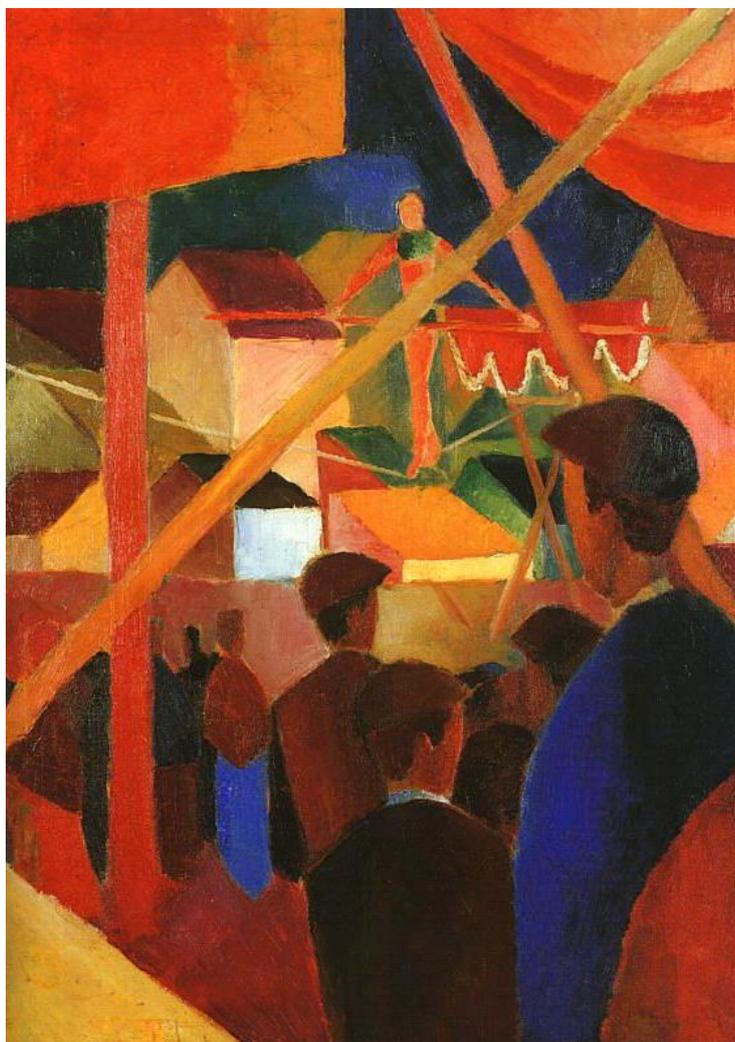
G. Macchietti: Alegória Prudencie (16.st.)

Macke August -

http://it.wikipedia.org/wiki/August_Macke

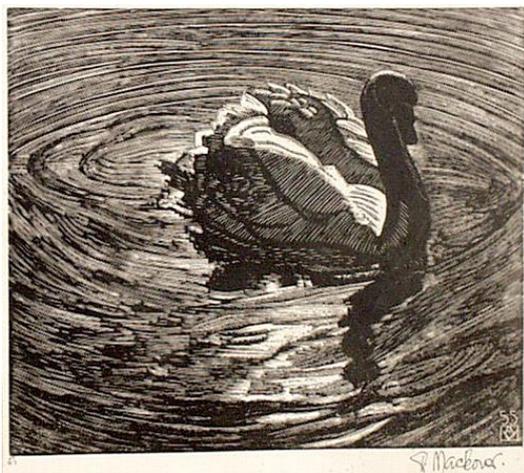
A. Macke: Žena v zelenom žakete (1913)

A. Macke: Povrazochodec (19.-20.st.)

Macková Anna -

<http://www.transars.cz/auknikatalogy/katalog24/1strana09.html>

A. Macková ? (M. Švabinský): Labuť

macramé - z arab. miqramah – „šatka“; textilná technika *uzlíkovania*

Macumura Gošun - (†1811); japonský maliar v štýle *haiga*

http://en.wikipedia.org/wiki/Matsumura_Goshun

G. Macumura: Ibištek a modrá volavka na pni (1782)

Macuo Bašó - (†1644); jap. 松尾 芭蕉 ; pôvodným menom Džinšičiró Macuo (松尾 甚七郎), detským - chlapčenským menom Kinsaku Macuo, menom dospelého *samuraja* Munefusa Macuo (松尾 宗房); japonský básnik a najznámejší predstaviteľ obdobia *Edo*; považuje sa za majstra básnickej formy *haiku*; jeho poézia je medzinárodne uznávaná a v Japonsku sa často objavuje na pamätníkoch a tradičných miestach japonskej kultúry; založil si vlastnú školu poézie Šómon a cestoval po celom Japonsku, v ktorom sa pomerne skoro stal populárnym básnikom; pozri *haibun*

Y. Buson: Džinšičiró Munefusa Macuo Bašó

- mačacie oko** - Täubl: vláknitá odroda *kremeňa*, zeleno-šedý s belavým svitom prestúpený vláknami azbestu; porovnaj *sokolie oko*, *tigrie oko*
- mačacie oko orientálne** - *cymofám* (odroda *chryzoberylu* sivozelenej farby)
- mačacie raňajky** - žánrová scéna

G. Metsu Žena pri jedle (mačacie raňajky, 1660-1667)

M. Gérard: Obedujúca mačka (mačacie raňajky, 19.st.)

mačka - patrónkou mačiek je abatiša *Gertruda z Nivelles*

1. v *egyptskej mytológii* pozri *Bastet*; *heraldická figúra*; *múmia*
2. v *stredovekom maliarstve* pozri *ars simia naturae*

Heinz-Mohr v súvislosti s heslom *obdobia života*: mačka je symbolom osemdesiatročného muža; pozri *atribúty*, *symboly*, *alegórie a prirovnania*; *zvierá*; *kocúr* (Heinz-Mohr); *animalieri*, *mačky v umení*, *L. E. Lambert*

pozri *manul*, *Kitsune*

<http://discardingimages.tumblr.com/post/27132797764/butt-licking-cat-book-of-hours-lyon-ca>

<http://bestiary.ca/beasts/beastgallery213.htm>

<http://bestiary.ca/beasts/beast213.htm>

<http://Orchid-thief.livejournal.com/372547.html?thread=1561155>

<http://fatcatart.ru/gallery/>

<http://about-artart.livejournal.com/1446687.html>

http://en.wikipedia.org/wiki/Category:Cats_in_art

<http://www.liveinternet.ru/users/lenutka/post312782878/>

Mačka hrajúca na cimbal (iluminácia zo stredovekej knihy Hodiniek)

Mačky (Kniha hodiniek, Anglicko, počiatok 14.st.)

Mačky (stredoveká miniatúra)

G. Romano: Mačka (detail z obrazu Madonna della gatta, 1500)

C. Cort podľa F. Barocci: Svätá rodina s mačkou (rytina, 16.st.)

C. de Visscher: Spiaca mačka (rytina, lept, 1657)

Jan Griffier (tlač) podľa F. Barlowa: Opice s obojkom a reťazou a mačkou na balkóne ; v pozadí veвериčka na pilieri, vták na strome a kopce v diaľke (17.st.)

Jan Griffier (tlač): Opica a mačka sa bijú pri krbe (1680-1717)

J. M. Molenaer: Chlapec s dievčaťom a mačkou (17.st.)

J. M. Mollenaer: Deti s mačkou Sun (17.st.)

D. Teniersa II.: Koncert mačiek a opíc (17.st.)

P. de Vos: Boj mačiek v špajze (17.st.)

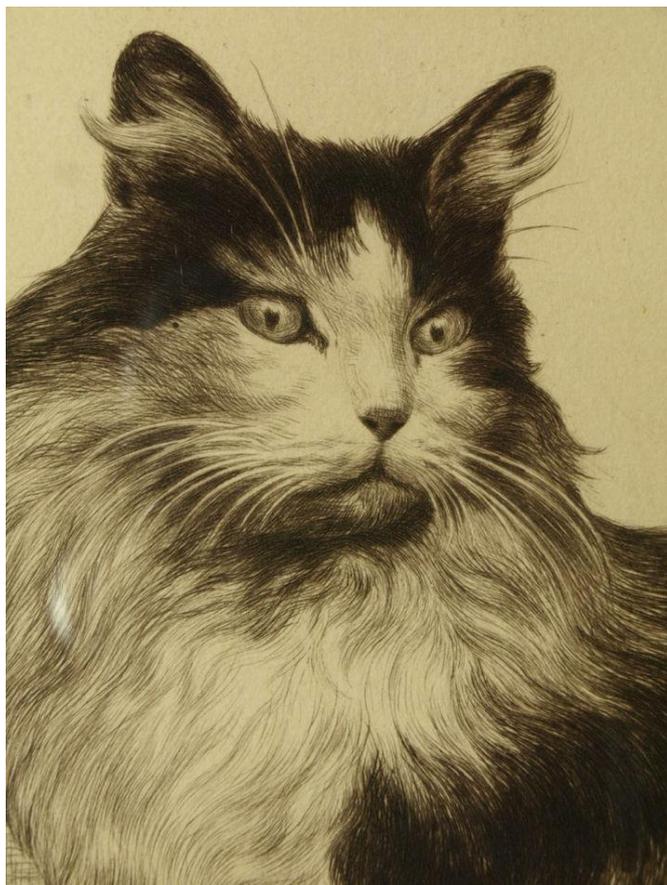
J.-B. S. Chardin: Zátišie s mačkou a rajou (1728)

Podľa E. Landseera: Divá mačka (medirytina, 1813)

D. Merlin: - (19.st.)

Autor neuvodený: Veľká mačka v štýle art déco (hĺbkotlač, 1938)

H. H. Couldery: Neočakávaný hosť (1874)

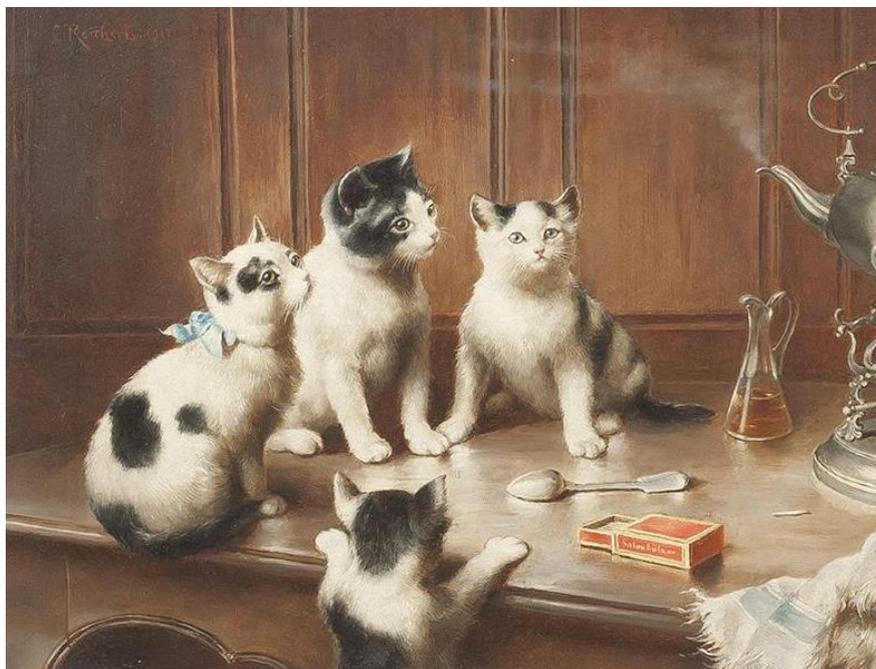
C. Reichert: Mačiatka na kolovrátku (19.-20.st.)

C. Reichert: Mačky v kuchyni (19.st.)

C. Reichert: Asistenci v ateliéri (19.st.)

C. Reichert: Čaj o piatej (19.st.)

C. Reichert: Mačiatko udáva tón (19.st.)

L. E. Lambert: Tri mačky, červené čerešne a včely (19.st.)

L. E. Lambert: Prekvapenie (19.st.)

L. E. Lambert: Šéf (19.st.)

L. E. Lambert: - (19.st.)

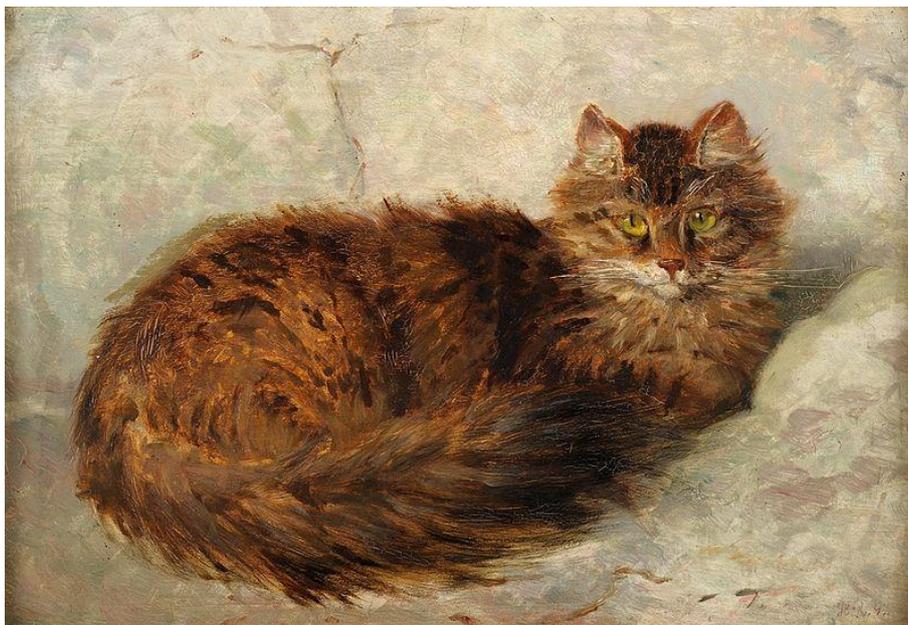
Minnie Rosa Bebb Arwa: - (19.-20st.)

J. G. Leroy: Hrajúce si mačiatka (19.-20.st.)

H. Ronner-Knip: Hrajúce si mačiatko (19.st.)

H. Ronner-Knip: Mačka (1897)

H. Ronner-Knip: Krb (19.st.)

H. Ronner-Knip: - (19.st.)

H. Ronner-Knip: - (19.st.)

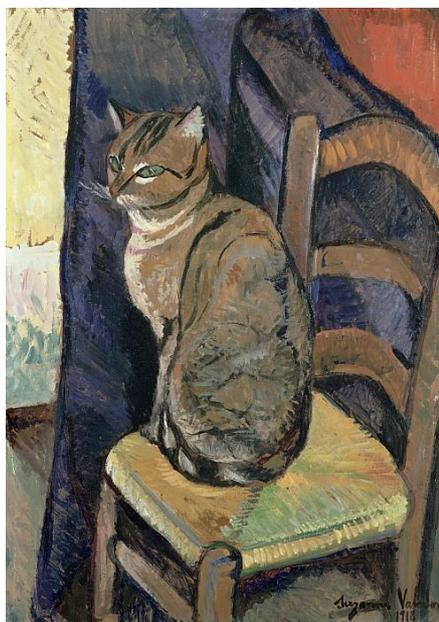
Ch. Chaplin: - (19.st.)

W. A. Donnelly: Šťastná rodina (1868)

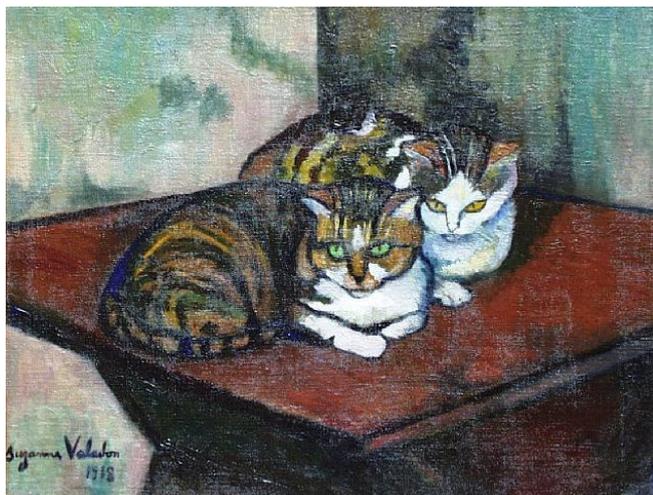

H. H. Couldery: - (19.st.)

S. Valadon: Štúdia mačky (1918)
S. Valadon: Kytica a mačka (1919)

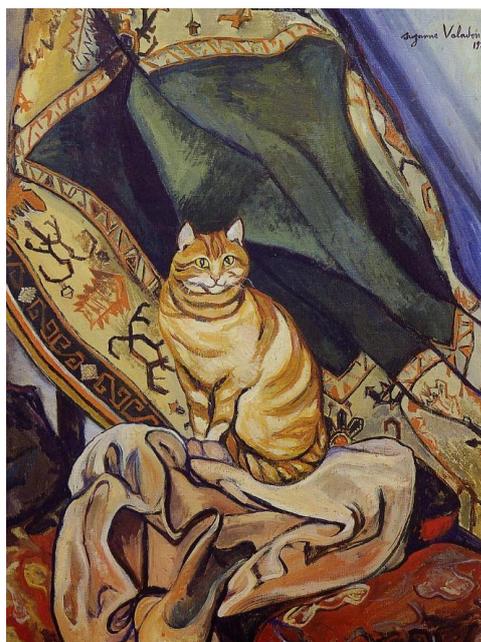

S. Valadon: Dve mačky (1918)

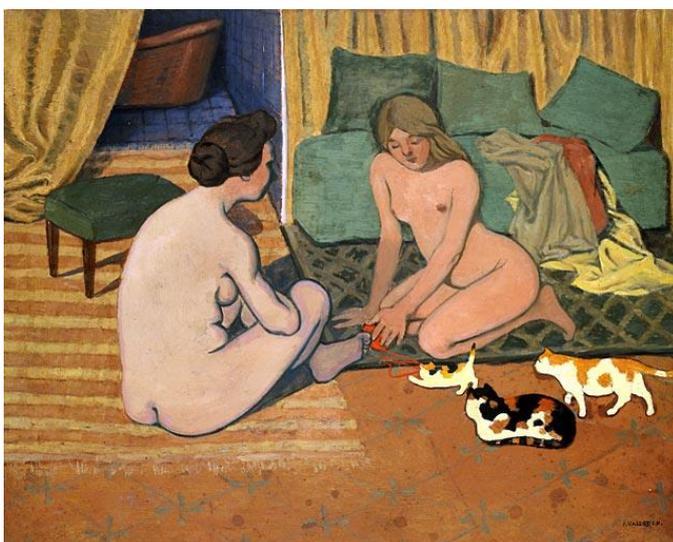
S. Valadon: Louison a Ramin (1920)

S. Valadon: Ramin sedí na handričke (1920)

F. Vallotton: Lenivosť

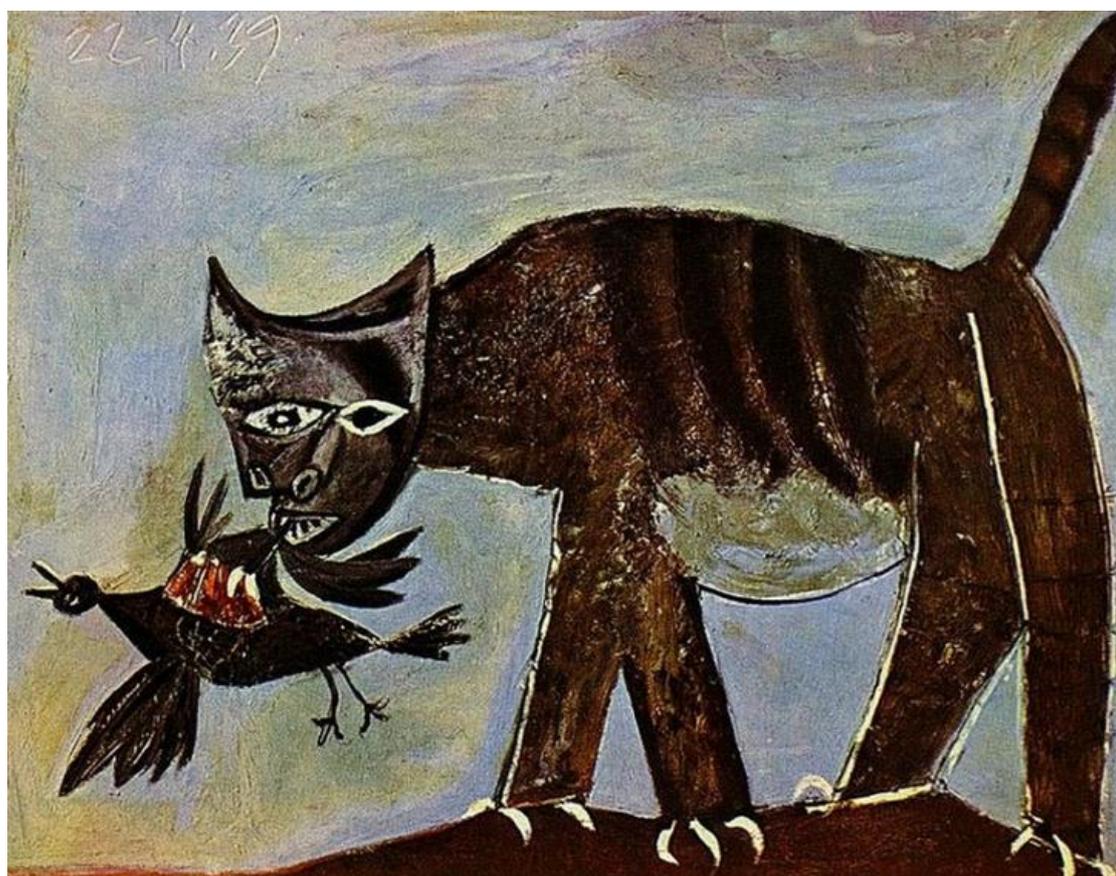
F. Vallotton: Nahé ženy s mačkami (1897-1898)

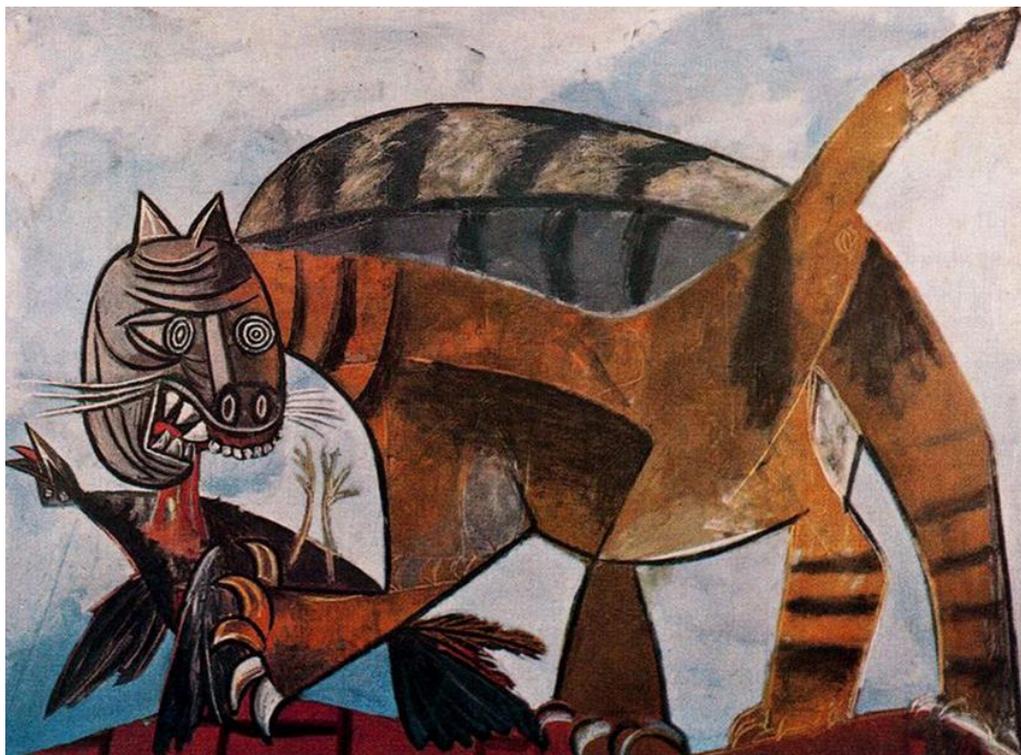
T. Gericault: Biela mačka (19.st.)

P. Picasso: Mačka chytí vtáka (1939)

P. Picasso: Mačka chytí vtáka (1939)

P. Picasso: Mačka chytila vtáka (1939)

P. Picasso: Mačka

P. Picasso: Zátišie s mačkou a homárom (1962)

P. Picasso: Mačka a homár

P. Picasso: Mačka a homár (1965)

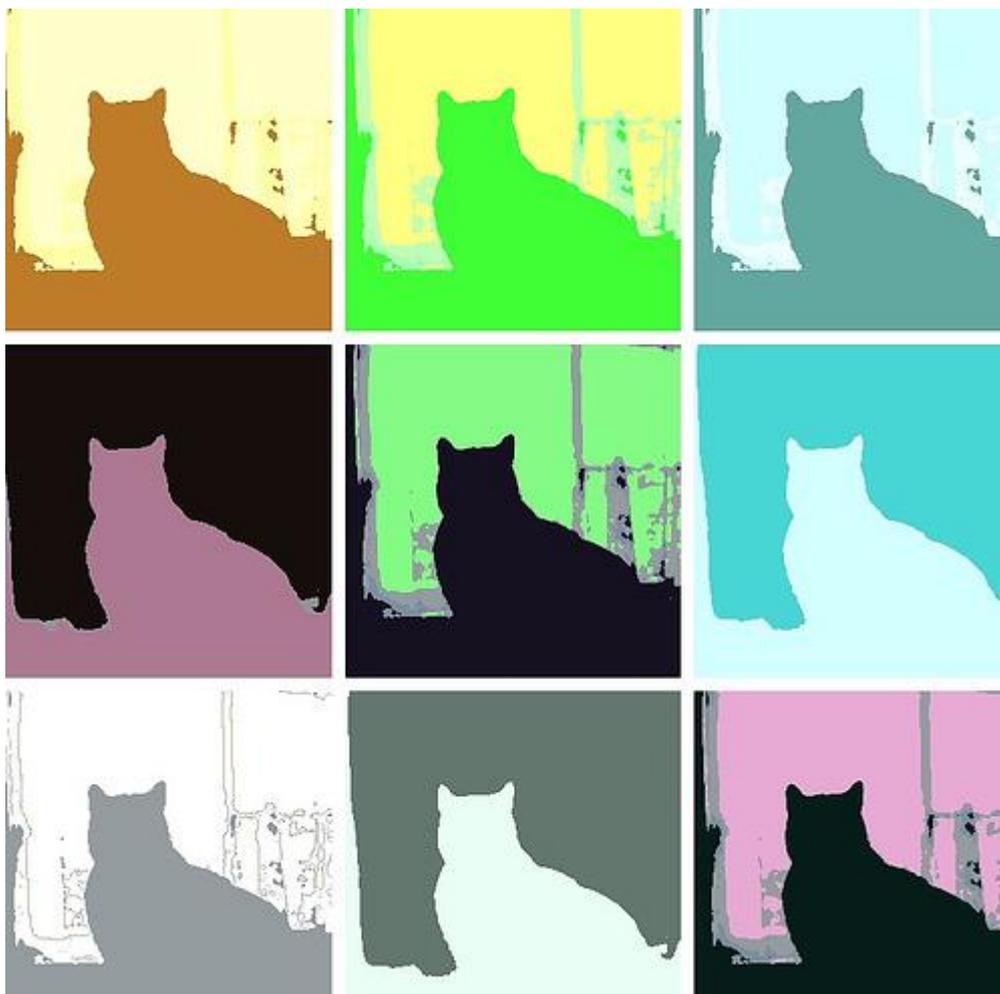
P. Picasso: Mačka a krab na pláži (1965)

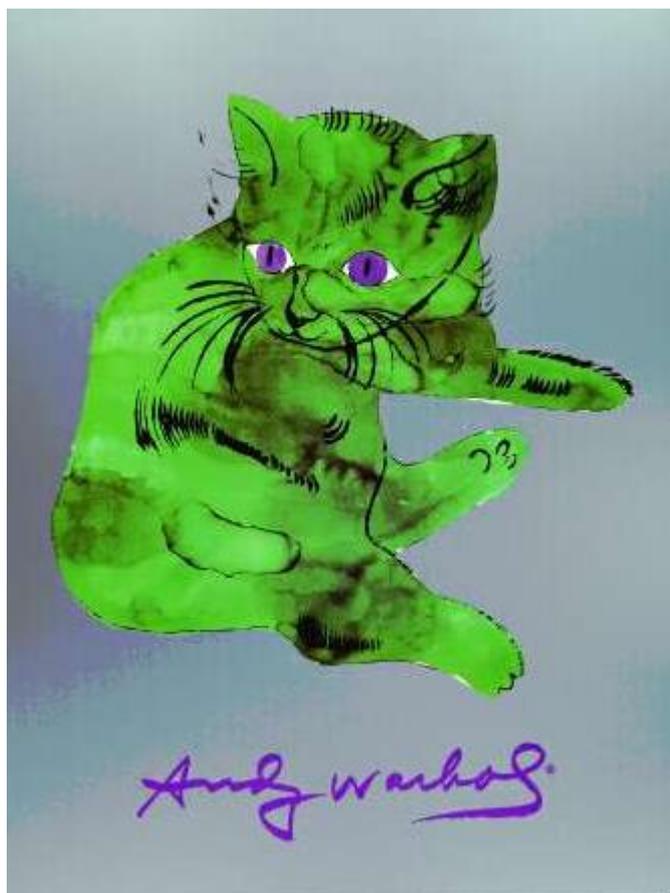
P. Picasso: Mačka a homár na pláži (1965)

P. Picasso: Spiečka a mačka (1953)

A. Varhol: Mačky (serigrafia, 1954)

A. Varhol: Mačka menom Sam (1954)

P. Bartoš: Leťte (1967)

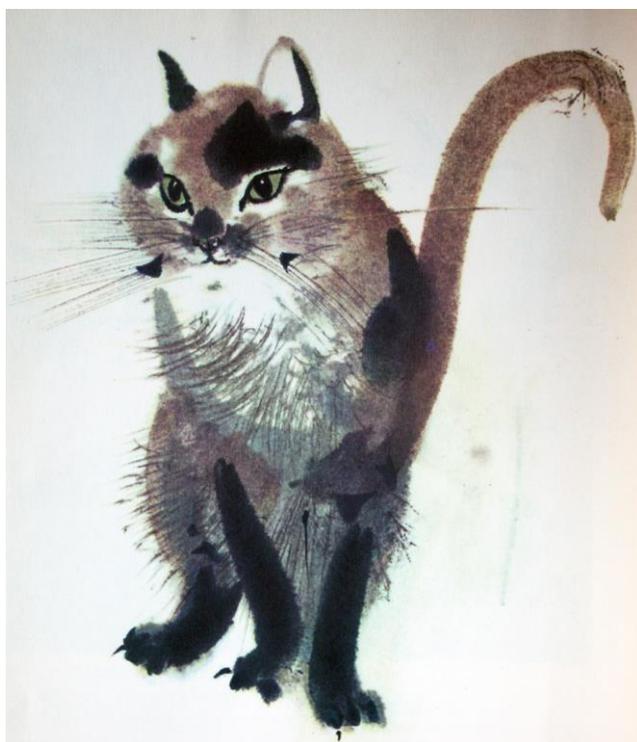
A. Warhol: Mačka

F. Botero: Tučná mačka 2

F. Botero: Mačka (Medelín, Kolumbia)

M. Hanák: Ilustrácia

Autor neuvedený: Mačky (ilustračná fotografia k výstave)

L. Freud: Dievča v bielych šatách (1947)

Yi Yuan: Opica a mačky (11.st.)

K. Utagawa: Mačka ako žena držiaca chobotnicu (19.st.)

K. Utagawa i: Mačky vytvárajúce obrazce sumca (19.st.)

K. Utagawa: Mačky (návrh pre 53 zastavení Tokaido)

K. Utagawa: A shapeshifting cat (19.st.)

K. Utagawa: Zjavenie monštruóznej mačky (19.st.)

K. Utagawa: Žena (19.st.)
K. Utagawa: Žena (19.st.)

K. Utagawa: Žena (19.st.)

mačka čierna - Eurotelevízia: do nemilosti u ľudí ako nositeľky smoly sa dostali potom, čo pápež Innocent VIII. (1484 - 1492) vyhlásil, že sa na ne premieňajú *bosorky*; pozri *povera*, *poverčivosť*

-v súvislosti s heslom *Velinas*: litovský boh Velinas pomáha chudobným a dobrým ľuďom tak, že kradne iným, podvádza švandlerov, prináša nadprirodzené dary, dokončuje ťažkú prácu a v okamihu vyrieši potvorské ťažkosti; miestami sa objavuje ako *ohnivý had* či *hadí kráľ*; ten, kto získa jeho korunu, sa stane *jasnozrivým* a vševedúcim, zbadá skryté *poklady* a porozumie reči zvierat; litovský *Aitvaras*, Velinasův *démonický* príbuzný, sa objavuje v podobe lietajúceho *ohnivého hada*, čiernej vrany, čiernej mačky alebo *zrno zvracajúceho kohúta* na dvore

mačky v umení - pozri *mačka*, *animalieri*, *zvieratá v umení*

http://en.wikipedia.org/wiki/Category:Cats_in_art

<http://www.liveinternet.ru/users/lenutka/post312782878/>